

Nr 92.

Ankom till riksdagens kansli den 19 maj 1922 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till oförutsedda utgifter.

(4:de avd.)

I den till riksdagen den 7 januari 1922 avlåtna propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under tiden 1 januari—30 juni 1923 har Kungl. Maj:t, med anmälan om de utgifter, Kungl. Maj:t under år 1921 anvisat till utgående från anslaget för bestridande av oförutsedda utgifter, föreslagit riksdagen att för samma ändamål vid sidan av huvudtitlarna å riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppföra ett förslagsanslag av 500,000 kronor, att stå till Kungl. Maj:ts disposition under enahanda villkor, som gälla för år 1922.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Av den i ärendet lämnade redogörelsen framgår, att från ifrågasvarande anslag under år 1921 disponerats sammanlagt i runt tal 2,600,000 kronor.

Rörande det medelsbehov, som å anslaget till oförutsedda utgifter kan komma att uppstå under första halvåret 1923, har departementschefen framhållit, hurusom på grund av de stora överskridanden, som å anslaget ägt rum under föregående år — under 1918 med 1,652,657 kronor 59 öre, under 1919 med 419,573 kronor och under 1920 med högst 1,789,745 kronor 64 öre — skäl syntes föreligga, att anslaget nu höjdes så, att det för tiden januari—juni 1923 bestämdes till det hittills utgående helårsbeloppet eller 500,000 kronor.

Beträffande användningen av anslaget för år 1921 har utskottet icke kunnat undgå att uppmärksamma, hurusom från anslaget under nämnda år utgått över 2,600,000 kronor, d. v. s. en summa mer än fem gånger överstigande det i riksstaten upptagna beloppet, 500,000 kronor. Att utbetalningarna från anslaget kommit att uppgå till sådan

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 6 saml. 47 häft. (Nr 92—95.)

1

*Utskottets
yttrande.*

storlek synes dock till största delen vara beroende på, att anslaget tagits i anspråk för bestridande av vissa av världskriget framkallade utgifter av tillfällig art; och det lärer alltså kunna förväntas, att kraven på medel till dylika utomordentliga ändamål framdeles skola väsentligt komma att nedgå.

Å andra sidan skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag användningen av anslaget hädanefter komma att utsträckas på ett sätt, som, oavsett nyss angivna förhållande, synes motivera en höjning av detsamma.

Såsom av departementschefen erinrats, yttrade sig 1921 års riksdag i sammanhang med sitt beslut angående omläggning av budgetåret om möjligheten av att efter budgetårets förläggning till tiden 1 juli—30 juni undvika anvisande av anslag på tilläggsstat. Såsom en förefintlig utväg att undgå användningen av tilläggsstatssystemet framhöll riksdagen härvid möjligheten att — såsom i vissa enstaka undantagsfall redan tidigare ägt rum — medgivande lämnades av riksdagen, att till täckande av utgifterna för visst angivet brådskande ändamål erforderligt belopp finge utbetalas från det till oförutsedda utgifter å riksstaten uppförda anslag. I enlighet härmed har departementschefen nu ansett sig böra föreslå, att åtminstone tills vidare anlitas den av riksdagen anvisade utvägen att efter medgivande av riksdagen för varje särskilt fall bestrida dylik utgift från nu ifrågavarande anslag. Mot detta departementschefens förslag har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Särskilt med hänsyn till den utsträckta användning av anslaget, som på grund härav kan väntas uppkomma, synes det utskottet lämpligt, att anslagsbeloppet för första halvåret 1923 bestämmas till det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet, 500,000 kronor, eller samma belopp, som hittills för helt år anvisats. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må för bestridande av oförutsedda utgifter vid sidan av huvudtitlarna å riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppföra ett förslagsanslag av 500,000 kronor, att stå till Kungl. Maj:ts disposition under enahanda villkor, som gälla för år 1922.

Stockholm den 19 maj 1922.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.